

Procjena rizika u frizerskom obrtu

Deanović, Gabrijela

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:545955>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-27**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni studij sigurnosti i zaštite

Gabrijela Deanović

PROCJENA RIZIKA U FRIZERSKOM OBRTU

Završni rad

Karlovac, 2016.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional undergraduate study of Safety and Protection

Gabrijela Deanović

RISK ASSESSMENT IN THE HAIRDRESSING

Final paper

Karlovac, 2016.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel sigurnosti i zaštite
Stručni studij Sigurnosti i zaštite

Gabrijela Deanović

PROCJENA RIZIKA U FRIZERSKOM OBRTU

Završni rad

Mentor: dr.sc. Zvonimir Matusinović

Karlovac, 2016.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED

SCIENCES

Trg J.J.Strossmayera 9

HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni / specijalistički studij: Stručni studij

Usmjerenje: Stručni studij sigurnosti i zaštite

Karlovac, 06.09.2016.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Gabrijela Deanović

Matični broj: 0416613093

Naslov: Procjena rizika u frizerskom obrtu

Opis zadatka:

- Uvod
- Procjena rizika
- Utvrđivanje potrebnih podataka za procjenu rizika
- Prikupljanje podataka od poslodavca
- Snimanje postojećeg stanja
- Prikupljanje podataka na mjestu rada
- Analiza I procjena prikupljenih podataka
- Plan mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti I napora
- Dokumentiranje procjene rizika u frizerskom salonu
- zaključak
- popis tablica
- popis literature

Zadatak zadan:

Rok predaje rada:

Predviđeni datum obrane:

06/2016

09/2016

.....

Mentor: dr.sc. Tihomir Mihalić
Predsjednik Ispitnog povjerenstva

PREDGOVOR

Izjavljujem da sam ovaj rad izradila samostalno koristeći stečena znanja tijekom studija i navedenu literaturu.

Zahvaljujem se svom mentoru Zvonimir Matusinović, koji mi je pomogao tijekom izrade ovog rada. Također zahvaljujem se svojim mentorima na stručnoj praksi koji su me uputili u poslove zaštite na radu i bez kojih ovaj rad ne bi bio potpun.

I na kraju, zahvaljujem se svim profesorima i svojoj obitelji, kolegama i prijateljima koji su bili uz mene i podržavali me tijekom ovog trogodišnjeg studija.

SAŽETAK

Procjena rizika je postupak kojim se utvrđuje razina opasnosti, štetnosti i napora u smislu nastanka ozljede na radu, profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom te poremećaja u procesu rada koji bi mogao izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika. Procjenu rizika mogu izrađivati osobe ovlaštene za izradu iste, te za vlastite potrebe i sam poslodavac.

Postupak procjene rizika sastoji se od prikupljanja podataka na mjestu rada, analize i procjene prikupljenih podataka, plana mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora te dokumentacije procjene rizika.

Pri procjeni rizika obavezno sudjeluju radnici, odnosno njihovi predstavnici, ovlaštenici i stručnjaci zaštite na radu, a poslodavca po potrebi uključuje i stručnjake iz pojedinih područja.

Važan dio procjene rizika također je prepoznavanje opasnosti. Radna grupa koja sudjeluje u procjeni rizika treba prikupiti informacije o opasnostima i opasnim situacijama vezanim uz pojedino radno mjesto i drugo.

Analiza i procjena rizika podrazumijeva utvrđivanje opasnostima, procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora, utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje opasnosti, štetnosti te napora.

U konačnici procjena rizika rezultira planom mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora. Taj plan sadrži rokove, ovlaštenike za provedbu mjera te način kontrole nad provedbom mjera.

Ključne riječi:

- Procjena rizika
- Razina opasnosti
- Štetnosti
- Napori
- Osposobljavanje radnika
- Analiza
- Uklanjanje i smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora

SUMMARY

Risk assessment is a procedure which establishes the level of danger, noxiousness and effort concerning work injuries, professional diseases, diseases related to the vocation and work process disorders that could cause adverse consequences for employees' health and security. The risk assessment can be made by the person authorized, but if used for one's own needs it can also be done by the employer.

The risk assessment process consists of data gathering at work place, analysis and gathered data assessment, measure planning in order to remove or reduce the danger level, noxiousness and effort and of risk assessment documentation.

Participating in the risk assessment is obligatory for the employees, their representatives, authorized persons and Safety at Work experts and the employer includes other specific area experts if necessary.

An important part of risk assessment is recognizing the danger. The working group which participates in risk assessment should gather information about danger and dangerous situations related to specific work place and other.

The analysis and assessment means recognizing danger, danger valuations, noxiousness and effort, establishing measures to remove or reduce danger, noxiousness and effort.

Finally, the risk assessment results in measure plans to remove or reduce the level of danger, noxiousness and effort. This plan has deadlines, authorized persons who implement these measures and a way to control the implementation.

Key words:

- Risk assessment
- Danger level
- Noxiousness
- Efforts
- Personnel training
- Analysis
- Removal or reducing of danger, noxiousness and effort

SADRŽAJ

PREDGOVOR	I
SAŽETAK.....	II
SUMMARY	III
1. UVOD	1
2. PROCJENA RIZIKA.....	2
Tablica 1. Vjerojatnost rizika.....	3
Tablica 2. Posljedice (veličina posljedica-štetnosti).....	3
Tablica 3. Matrica procjene rizika.....	3
3. UTVRĐIVANJE POTREBNIH PODATAKA ZA PROCJENU RIZIKA.....	8
4. PRIKUPLJANJE PODATAKA OD POSLODAVCA.....	9
5. SNIMANJE POSTOJEĆEG STANJA	10
6. PRIKUPLJANJE PODATAKA NA MJESTU RADA	11
Tablica 4. Opći prikaz po mjestima rada.....	11
Tablica 5. Radna mjesta i broj radnika na radnom mjestu	13
Tablica 6. Uređenje mjesta rada – Frizerski salon	15
Tablica 7. Oblikovanje mjesta rada.....	17
Tablica 8. Mjesto rada	17
Tablica 9. Mikroklimatski uvjeti	19
7. ANALIZA I PROCJENA PRIKUPLJENIH PODATAKA	20
Tablica 10. Štetnosti.....	20
Tablica 11. Napori	21
Tablica 12. Opasnosti.....	22
8. PLAN MJERA ZA UKLANJANJE ODNOSNO SMANJIVANJE RAZINE OPASNOSTI, ŠTETNOSTI I NAPORA.....	24
Tablica 13. Otklanjanje nedostataka primjene osnovnih pravila	24
Tablica 14. Popis mjera koje treba poduzeti radi osiguranja podataka o postojećem stanju.	25
Tablica 15. Plan ostalih mjera koje treba poduzeti zbog primjene osnovnih pravila zaštite na radu	26
Tablica 16. Plan ostalih mjera koje treba poduzeti zbog primjene posebnih pravila zaštite na radu	26
Tablica 17. Prijedlog ostalih mjera.....	27
9. DOKUMENTIRANJE PROCJENE RIZIKA U FRIZERSKOM SALONU	28
Tablica 18. Dokazi o ispitivanjima električne instalacije, gromobrani, hidranti, vatrodojava, panik rasvjeta, plinske instalacije	28

Tablica 19. Dokazi o ispitivanjima radnog okoliša	29
10. ZAKLJUČAK.....	30
11. LITERATURA.....	31
12. POPIS TABLICA.....	31

1. UVOD

Procjena rizika je osnova za upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu. Ona omogućuje prepoznavanje svih opasnosti koje mogu naškoditi radnicima i uzrokovati neželjene posljedice. Procjena rizika je zakonska obveza slijedom Zakona o zaštiti na radu i pravilnika koji iz njega proizlaze. Temeljna svrha Zakona o zaštiti na radu i pripadajućih pravilnika uvođenje je mjera za poticanje unapređivanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti povezanih s radom te zaštita radnog okoliša.

Obaveza poslodavca je izraditi procjenu rizika na temelju koje se primjenjuju pravila kojima se otklanjaju ili na najmanju moguću mjeru smanjuju opasnosti i štetnosti, te u tu svrhu osiguravati sva potrebna materijalna sredstva (određeno člankom 18. Zakona o zaštiti na radu, („Narodne novine“ broj 71/14, 118/14, 154/14)).

Poslodavac je obavezan po osnovu članka 4. Pravilnika o izradi procjene rizika imati izrađenu procjenu rizika za sve poslove koje za njega obavljaju radnici i osobe na radu. Procjena rizika mora odgovarati postojećim opasnostima, štetnostima odnosno naporima.

2. PROCJENA RIZIKA

Procjena rizika je postupak kojim se utvrđuje razina opasnosti, štetnosti i napora u smislu nastanka ozljede na radu, profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom te poremećaja u procesu rada koji bi mogao izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika. Procjenu rizika mogu izrađivati osobe ovlaštene za izradu iste, te za vlastite potrebe, i sam poslodavac.

2.1. *Postupak procjenjivanja rizika*

1. Prikupljanje podataka na mjestu rada,
2. Analize i procjene prikupljenih podataka što uključuje:
 - utvrđivanje opasnosti, štetnosti i napora
 - procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora
 - utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje opasnosti, štetnosti i napora
3. Plana mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora koji mora sadržavati:
 - rokove
 - ovlaštenike odgovorne za provedbu mjera
 - način kontrole nad provedbom mjera
4. Dokumentacija procjene rizika

Prikupljanje podataka uključuje:

- poslove koji se obavljaju na mjestu rada,
- broj radnika koji obavljaju iste poslove,
- mjesta rada gdje se poslovi obavljaju,
- uređenje mjesta rada,
- popis radne opreme,
- popis izvora fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti i
- organizacija rada i raspored radnog vremena¹

¹ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_112_2154.html

Procjenjivanje rizika provodi se u skladu s Matricom procjene rizika prema općim kriterijima razine rizika (vjerojatnost, posljedica) koji čini njegov sastavni dio. Rizik se procjenjuje kao mali rizik, srednji ili veliki rizik. Procjenjivanje rizika se provodi uz aktivno sudjelovanje radnika koji obavlja poslove i uvažavanje njihovih stavova.

Tablica 1. Vjerojatnost rizika

1.	Malo vjerojatno	Ne bi se trebalo dogoditi tijekom cijele profesionalne karijere radnika.
2.	Vjerojatno	Može se dogoditi samo nekoliko puta tijekom profesionalne karijere radnika.
3.	Vrlo vjerojatno	Može se ponavljati tijekom profesionalne karijere radnika

Tablica 2. Posljedice (veličina posljedica-štetnosti)

1.	Malo štetno	Ozljede i bolesti koje ne uzrokuju produženu bol (kao npr. male ogrebotine, iritacije oka, glavobolje itd.).
2.	Srednje štetno	Ozljede i bolesti koje uzrokuju umjerenu, ali produženu bol ili bol koja se povremeno ponavljaju (kao npr. rane, manji prijelomi, opekotine drugog stupnja na ograničenom dijelu tijela, dermatološke alergije itd.).
3.	Izrazito štetno	Ozljede i bolesti koje uzrokuju tešku i stalnu bol i/ili smrt (kao npr. amputacije, komplicirani prijelomi, rak, opekotine drugog ili trećeg stupnja na velikom dijelu tijela itd.).

Tablica 3. Matrica procjene rizika

Vjerojatnost	Veličina posljedica (štetnosti)		
	Malo štetno	Srednje štetno	Izrazito štetno
Malo vjerojatno	Mali rizik	Mali rizik	Srednji rizik
Vjerojatno	Mali rizik	Srednji rizik	Veliki rizik
Vrlo vjerojatno	Srednji rizik	Veliki rizik	Veliki rizik

Pri procjenjivanju rizika se moraju uvažiti provedbeni propisi iz zaštite na radu te smjernice iz zaštite na radu.

Obvezni prilozi uz procjenu rizika su:

- sigurnosni podaci izvora fizikalnih štetnosti, kemikalija te bioloških agensa koji se koriste
- popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova
- popis osobne zaštitne opreme za poslove kod kojih se mora koristiti
- popis potrebnih ispitivanja
- popis poslova s posebnim uvjetima rada

pri procjeni rizika obavezno sudjeluju radnici, odnosno njihovi predstavnici, ovlaštenici i stručnjaci zaštite na radu, a poslodavac po potrebi uključuje i stručnjake iz pojedinih područja.

2.2. Opasnosti, štetnosti i naponi na radu

2.2.1. Opasnosti na radu

1. MEHANIČKE OPASNOSTI:

- alati (ručni, mehanizirani)
- strojevi i oprema
- sredstva za horizontalni prijenos (prijevozna vozila, automobili, kamioni i dr.)
- prijenosna sredstva (viličari)
- samohodni strojevi (bageri, buldožeri i dr.)
- sredstva za vertikalni prijenos (dizalice, transporteri)
- rukovanje predmetima
- ostale mehaničke opasnosti

2. OPASNOSTI OD PADOVA:

- pad radnika i drugih osoba (na istoj razini, u dubinu, s visine, s visine iznad 3 metra)
- pad predmeta

3. ELEKTRIČNA STRUJA:

- otvoreni električni krug
- ostale električne opasnosti

4. POŽAR I EKSPLOZIJA:

- eksplozivne tvari
- zapaljive tvari

5. TERMIČKE OPASNOSTI:

- vruće tvari
- hladne tvari

2.2.2. Štetnosti na radu

1. KEMIJSKE ŠTETNOSTI:

- otrovi (metali, nemetali, organski spojevi)
- korozivi (kisljine, lužine, drugi korozivi)
- nadražljivci (lako topivi u vodi, slabo topivi u vodi, odmašćivači, drugi nadražljivci)
- zagušljivci (inertni, kemijski)
- senzibilizatori (organske prašine biljnog porijekla, organske prašine životinjskog porijekla, kemijski spojevi alergnog potencijala, termofilne aktinomicete, ostali senzibilizatori)
- fibrogeni (azbest, silicijev dioksid, ostali fibrogeni)
- mutageni
- karcinogeni
- teratogeni

2. BIOLOŠKE ŠTETNOSTI

- zarazni materijal
- zaraženi ljudi
- zaražene životinje
- opasne biljke

- opasne životinje

3. FIZIKALNE ŠTETNOSTI

- buka (kontinuirana buka, diskontinuirana buka, impulsna buka, ometajuća)
- vibracije (vibracije koje se prenose na ruke, vibracije koje se prenose na cijelo tijelo, potresanja)
- promijenjeni tlak (povišeni tlak, sniženi tlak, promjene tlaka)
- nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti (rad na otvorenom, vrući okoliš, visoka vlažnost, pojačano strujanje zraka, hladan okoliš, česte promjene temperature, nepovoljni učinci umjetne ventilacije)
- ionizirajuće zračenje (rendgensko zračenje, otvoreni i zatvoreni radioaktivni elementi)
- neionizirajuće zračenje (UV zračenje (A,B,C), toplinsko zračenje, mikrovalno i lasersko zračenje, elektromagnetsko polje vrlo niskih frekvencija)
- osvijetljenost (nedovoljna osvijetljenost, blještanje)
- ostale fizikalne štetnosti²

2.2.3. *Napori na radu*

1. STATODINAMIČKI NAPORI

- statički – prisilan položaj tijela pri radu (stalno sjedenje, stalno stajanje, pognut položaj tijela, čučanje, klečanje, rad u skućenom prostoru, ruke iznad glave, ostali statički napori)
- dinamički – fizički rad (ponavljajući pokreti sa i bez primjene sile, brzi rad, dizanje i nošenje tereta, guranje i vučenje tereta, težak fizički rad, ostali dinamički napori)

2. PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI

- nepovoljan ritam rada (rad na normu, ritam uvjetovan radnim procesom, neujednačen ritam)
- poremećen bioritam (noćni rad, produljeni rad)
- remećenje socijalnih potreba (terenski rad, rad na daljinu)
- odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra (rukovođenje, upravljanje prijevoznim sredstvima)
- visoka vjerojatnost izvanrednih događaja
- otežan prijam informacija (zvučni signali i znakovi, buka, nedovoljna osvjetljenost)
- radni zahtjevi (ne odgovarajući kvantitativni zahtjevi (premalo ili previše rada), premali utjecaj na rad, zahtjev za visokom kvalitetom rada, izolirani rad, monotoni rad, komunikacija s osobama)
- maltretiranje (mobing, bullying)
- burnout
- ostali psihofiziološki napori

3. NAPORI VIDA

4. NAPORI GOVORA²

² http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_112_2154.html

3. UTVRĐIVANJE POTREBNIH PODATAKA ZA PROCJENU RIZIKA

Prije same izrade procjene rizika potrebno je obaviti prethodnu snimku stanja radi utvrđivanja potrebnih podataka. Podrazumijeva se odlazak u tvrtku „naručioca“ radi određivanja djelatnosti, tehnologije i izbora načina izrade procjene rizika.

Na temelju snimke stanja određivanje radne skupine za izradu procjene rizika, po potrebi odabir i angažiranje specijaliste medicine rada i eventualno, vanjskih stručnjaka.

Odabir i analiza zakonske regulative obzirom na djelatnost poslodavca za kojeg se izrađuje procjena rizika.³

³ Poslovnik o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

4. PRIKUPLJANJE PODATAKA OD POSLODAVCA

Od poslodavca se traže:

- Podaci o početku rada, registraciji djelatnosti, broju zaposlenika, sistematizaciji radnih mjesta ili podaci o broju i nazivu radnih mjesta, organizacijska shema, podaci o ovlaštenicima, stručnjacima i povjerenicima zaštite na radu.
- Podaci o objektima sa grafičkim prikazima, o tehnološkim procesima, radne upute, popis i količine opasnih kemikalija.
- Zapisnici o ispitivanju radne opreme, instalacija, sustava za zaštitu od munje, zapisnici o ispitivanju parametara radnog okoliša, protupožarne opreme, protupanične rasvjete i sl.
- Plan i program osposobljavanja, odnosno dokumentaciju iz koje je vidljiv način osposobljavanja radnika za rad na siguran način, kao i ostala dokumentacija o svim drugim vrstama osposobljavanja.
- Podaci o radnim mjestima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada, o radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, pravilnik ili dokumentacija o osobnoj zaštitnoj opremi koja se daju radnicima na raspolaganje.
- Podaci o ozljedama, profesionalnim bolestima i poremećajima u procesu rada za zadnjih pet godina.
- Zapisnici o inspekcijskim nadzorima, ostali pravilnici, odluke poslodavca i sl.⁴

⁴ Poslovnik o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

5. SNIMANJE POSTOJEĆEG STANJA

Prije snimanja stanja, usporedno sa prikupljanjem podataka, stručni tim se informira o osnovnim činjenicama na radnim mjestima koja će se analizirati, obavi pregled specifičnih propisa koji se odnose na djelatnost poslodavca, obavi pregled stručne literature, pribavljene dokumentacije kako bi se što potpunije upoznali sa opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kao i o eventualno mogućim oštećenjima zdravlja.

Neposredno sistematsko opažanje rada obzirom na prisutne opasnosti, štetnosti i napore te primijenjene mjere zaštite kod poslodavca. Prilikom toga treba posvetiti posebnu pažnju izloženosti opasnostima, štetnostima i naporima po radnim mjestima naročito glede mehaničke opasnosti, padova, električne struje, požara i eksplozije, termičkih opasnosti, kemijskih štetnosti, bioloških štetnosti, fizikalnih štetnosti, statodinamičkih napora, psihofizioloških napora i dr. Snimanje sredstava rada obzirom na pravila zaštite na radu.

6. PRIKUPLJANJE PODATAKA NA MJESTU RADA

1. poslovi koji se obavljaju na mjestu rada
2. broj radnika koji obavljaju iste poslove
3. mjesta rada gdje se poslovi obavljaju
4. uređenje mjesta rada
5. popis radne opreme
6. popis izvora fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti
7. organizacija rada i raspored radnog vremena

6.1. Opis glavnih tehnoloških procesa

Tablica 4. Opći prikaz po mjestima rada

Redni broj	RJ	Mjesto i adresa	Vrsta tehnološkog procesa	Broj zaposlenih	
				Muških	Ženskih
1.	Frizerski salon XXX	XXX	Pružanje frizerskih usluga	0	2

6.1.1. Proizvodni proces

Proizvodni proces nije izražen u ovoj djelatnosti, budući da je djelatnost poslodavca frizerske usluge.

Opis procesa rada-usluga:

- Pranje, podrezivanje i šišanje kose
- Izrada ženskih frizura
- Bojanje i nijansiranje kose
- Onduliranje, ravnanje kose
- Obavljanje administrativnih poslova za potrebe frizerskog salona
- Čišćenje radnog prostora

Pri radu se koriste električne mašine za šišanje, električne haube za sušenje kose, električna sušila za kosu, različite škare za šišanje, te ostali frizerski pribor i alat.

Prilikom pranja, bojanja kose i nijansiranja ose, izrade minivala i trajnih ondulacija koriste se razne štetne tvari:

- Razni šamponi za pranje kose
- Biljni preparati manjih koncentracija za izradu minivala
- Biljni preparati jačih koncentracija za izradu trajnih ondulacija
- Hydrogen 3-12% pri bojanju kose
- Lakovi za kosu
- Pjene za kosu, razni mirisi i sredstva za uljepšavanje

Koriste se različite kemikalije od kojih neke pripadaju kategoriji opasnih, te je potrebno znanje za rad s njima i odgovarajuća pažnja.

Pregled i ispitivanje električnih instalacija frizerskim salonima obavljaju ovlaštene tvrtke, a knjigovodstvene poslove obavlja knjigovodstveni servis

Pri radu u frizerskom salonu pojavljuju se ove opasnosti, štetnosti i napori:

- Mehaničke opasnosti (ubodi i posjekotine pri radu sa škarama i trimerima)
- Opasnosti od padova u ravnini (klizave površine)
- Opasnosti od električne struje pri uporabi sušila za kosu i električnih mašina za šišanje
- Biološke opasnosti (dodir s eventualno oboljelom kožom korisnika usluge)
- Opasnosti od požara (upotreba električnih sušila za kosu te zapaljivih tvari)
- Kemijske štetnosti (upotreba boja, sredstva za izbjeljivanje, sredstva za izradu trajnih frizura i minivala)
- Napori od nefiziološkog položaja tijela pri obavljanju radova u prisilnom ili neprirodnom položaju tijela (dugotrajno stajanje, podignut položaj)⁵

⁵ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

6.1.2. Radni uvjeti

Rad frizera srednje je naporan i zahtijeva aktivnost gotovo svih mišića, a osobito mišića prstiju i ruku te mišića nogu. Kako mnogo vremena provode stojeći, frizeri znaju patiti od oštećenja krvožilnog sustava i iskrivljenja kralježnice, a zbog čestog kontakta s kemikalijama moguće su i alergijske reakcije. Ritam rada vezan je uz konkretne radne zadatke i određen je njima, a brzina rada je umjerena i podređena preciznosti posla. Iako rad frizera može biti kreativan, ipak često dolazi do ponavljanja radnih zadataka, i to u nepovoljnom položaju tijela. Frizer često stoji prignutom položaju, ispruženim rukama sušilom suši kosu, a četkom polukružnim pokretima četka kosu.

6.1.3. Pristupi održavanju

Održavanje se odvija kroz ugovore s ovlaštenim stručnim obrtnicima ili društvima koja se bave specifični poslovima. Obavlja se i interventno održavanje pozivom na otklon nastalog kvara.

Aktivnosti održavanja obuhvaćaju:

- Dojavu zastoja ili kvara od strane osoblja poslodavcu
- Redovne preglede
- Periodične preglede⁶

6.2. Popis radnih mjesta i broj radnika raspoređenih na to radno mjesto

Tablica 5. Radna mjesta i broj radnika na radnom mjestu

Redni broj	Radno mjesto	Broj radnika	
		Muški	Žene
1.	Vlasnik obrta - frizer	0	1
2.	Frizer – stručno osposobljavanje	0	1
Ukupno:		0	2

⁶ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

6.3. *Osposobljavanje radnika*

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način provode stručnjaci zaštite na radu zaposleni kod poslodavca, odnosno stručnjaci zaštite na radu II. stupnja zaposleni kod osobe ovlaštene za osposobljavanje radnika. Provodi se prema programu osposobljavanja koji se mora temeljiti na procjeni rizika i mora obuhvatiti sve opasnosti, štetnosti odnosno napore utvrđene procjenom rizika te načine otklanjanja.

Poslodavci mogu, ako imaju zaposlenog stručnjaka zaštite na radu, sami izrađivati programe osposobljavanja te ih provoditi ili osposobljavanje mogu prepustiti osobi ovlaštenoj za osposobljavanje radnika.

Program mora sadržavati popis pisanih uputa za rad na siguran način za sve poslove koje radnik obavlja. Sastoji se od teoretskog osposobljavanja koji se provodi za sve radnike ovisno o poslovima koje će obavljati i praktičnog osposobljavanja na mjestu rada, osim za poslove s malim rizicima za koje je dovoljno provesti teoretsko osposobljavanje. Program osposobljavanja radnika mora obuhvaćati i upute proizvođača opreme i opasnih kemikalija koje radnik koristi tijekom rada.⁷

⁷ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_112_2153.html

6.4. Mjesta rada

Mjesto rada je svako mjesto, prostor odnosno prostorija pod nadzorom poslodavca, gdje radnici obavljaju poslove odnosno do kojih imaju pristup tijekom rada.

Poslodavac je u svrhu zaštite na radu, obavezan osigurati da:

- su prometni putovi do nužnih i drugih izlaza stalno prohodni
- se mjesta rada s pripadajućom opremom i uređajima redovito održavaju, a utvrđeni nedostaci odmah otklone
- se mjesta rada, oprema i uređaji redovito čiste do primjerene higijenske razine, a posebno uređaji za provjetravanje
- se sigurnosna oprema i uređaji namijenjeni za sprječavanje ili uklanjanje rizika redovito održavaju i provjeravaju⁸

Tablica 6. Uređenje mjesta rada – Frizerski salon⁹

Vrsta podatka	Zatečeno stanje	Ocjena stanja i održavanja	
Djelatnost i broj zaposlenih	Frizerski saloni i saloni za uljepšavanje 2 2	Zadovoljava: + Da -Ne	
Prilaz objektu i broj prilaza	Više od 2	-	
Osiguranje objekta i granica objekta	Zgrada se nalazi kao posebni objekt	-	
Osiguranje od pristupa neovlaštenih osoba (čuvarska služba-video nadzor-alarm ili drugo)		-	
Površina po zaposlenom	≥ 2m ² slobodne površine poda po zaposlenom	+	+
Volumen po zaposlenom	≥ 10m ³ zračnog prostora po zaposlenom	+	+
Ulaz	Vrata(min.0,7m širine) - smjer otvaranja-označavanje	+	+
	Kosina za invalide - obvezna (DA-NE)	-	
	Prag – nivo ispred i iza vrata - jednak ili max.0,2m niži s vanjske strane	+	+
Zidovi, stropovi i krovovi	Osiguravaju zaštitu od oborina i atmosferilija; požara; toplinsku i zvučnu zaštitu; danje svjetlo; sigurnost korištenja i stabilnost svih elemenata	+	+
Putovi za	Prolaz (min.1,5m glavni i 1m pomoćni)	+	+
	Evakuaciju < 50m u prizemlju ; < 30m na katu;	+	+
	Transport – nivo, širine, označavanje, oznake	+	+
Osvijetljenost putova	(50-80 lx)	+	+
Pod	Ravan, ne kliže, lako korištenje i održavanje	+	+
Stubišta i stepenice	Visina i dubina gazišta	-	
Ograde i rukohvati	Do 10 stepenica 1 ; > 10 dvije ograde-rukohvata; visine 1-1,2m	+	+
Izlazi za nuždu	Označeni	+	+
	Nužna rasvjeta postavljena	-	
Ljestve, rampe, platforme	Izvedenost	-	

⁸ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_03_29_509.html

⁹ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

Prozori	Površina-način otvaranja-upadni kut $\geq 24^0$	-	
Rasvjeta	Prirodna - svijetli otvori $\geq 1/8$ površine poda	+	+
	Umjetna	+	+
	Vanjska rasvjeta	+	+
Instalacije	Električne	+	+
	Gromobrani	-	
	Plin	-	
	Zrak	-	
Energetika	Trafostanice - plinske stanice - kotlovnica	-	
Grijanje	Površina grijaćih tijela	+	
Provjetravanje -ventilacija – broj izmjenjena zraka	Prirodna	+	+
	Umjetna	-	
Klimatizacija	Izvedena	+	+
Nužnici	Izvedeni	+	+
Kupaone i tuševi	Izvedeno	-	
Prostorije za pušače	Određene	-	
Garderobe	Izvedeno	-	
Prostorije za prehranu	Izvedene	-	
Prostorije za povremeno zagrijavanje radnika (273 K)		-	
Prostorije za osobnu higijenu žena		+	+
Prostorije za čišćenje, sušenje i dezinfekciju radne odjeće		+	+
Ograničenje buke i vibracije u radni okoliš		+	+
Osiguranje od djelovanja po zdravlje štetnih tvari		+	+
Osiguranje od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja		+	+
Osiguranje od elektromagnetskih i drugih zračenja		+	+
Zaštita od požara	Hidranti	-	
	Dojava, javljači	-	
	Stabilni	-	
	PP aparati	+	+
	Oznake	+	+
Prva pomoć – ormarić	Propisane oznake i upute	+	+
Parkirališta	Izvedenost	+	+
Nogostupi	Izvedenost	+	+
Zelene površine	Izvedenost	+	+

Tablica 7. Oblikovanje mjesta rada

Oblikovanje mjesta rada	Zadovoljava	Ne zadovoljava	Pojašnjenje
Radni prostor	+		Radni prostor zadovoljava sukladno odredbama Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada (NN 29/13)
Radne površine	+		Radni prostor zadovoljava sukladno odredbama Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada (NN 29/13)
Druge napomene: -			

Tablica 8. Mjesto rada

Mjesto rada	Frizerski salon XXX		
Oprema, alati i strojevi			
Popis strojeva s povećanim opasnostima	Smještaj	Ispitan/Neispitan	Ispravan/Neispravan
-			
-			
-			
Popis ostale radne opreme	Smještaj	Ispravan/Neispravan	
Škare	Salon	Ispravan	
Fenovi	Salon	Ispravan	
Mašince za šišanje	Salon	Ispravan	
Kemikalije (tvari i pripravci)			Količina/d/mj/god.
Popis kemikalija (tvari i pripravci)			
Opasna kemikalija	Hydrogen 3-12%	-	-
Oznake opasnosti	Štetno		
Oznake upozorenja „R“ ili „H“	R 21, 25		
Oznake obavijesti „S“ ili „P“			
Naznake za Kare. Muta. Repr GVI (ppm)			

KG VI (ppm)				
Razred opasnosti				
Izmjerena koncentracija na mjestu rada				
Biološke štetnosti				
Popis	Rizična skupina (2.3.4)		Zasebna oznaka (A.D.T.V)	
Bakterijske, gljivične, virusne ili parazitarne infekcije.				
-				
-				

Poslodavac ima reguliran odvoz kemijskog i biološkog otpada sa ovlaštenom tvrtkom.

6.4.1. Mikroklimatski uvjeti

Nepovoljni mikroklimatski uvjeti mogu izazvati nelagodu kod zaposlenika, a u slučaju kada isti prijeđu fiziološke granice mogu uzrokovati povećan broj kroničnih bolesti krvožilnog sustava, a u krajnjem slučaju i toplinski udar. Poslovi koji se obavljaju u nepovoljnoj mikroklimi iz tehnoloških razloga predstavljaju poslove s posebnim uvjetima rada. Iz tog razloga zaposlenici na tim radnim mjestima obavezni su obavljati redovne liječničke preglede. Nakon dugotrajne izloženosti nepovoljnim mikroklimatskim uvjetima zaposlenicima prijete razvoj profesionalnih bolesti.

Mikroklimatske parametre čine temperatura, relativna vlažnost i brzina strujanja zraka.¹⁰

¹⁰ <http://zastitanaradu.com.hr/novosti/Osiguravanje-mikroklimatskih-parametara-i-dostatnosti-rasvjete-35>

Tablica 9. Mikroklimatski uvjeti

Mikroklimatski uvjeti				
Mjerno mjesto	Ispitano/ Neispitano	Rezultati mjerenja		Opažanje pri obilasku
		Zadovoljava	Ne zadovoljava	
Frizerski salon	ISPITANO	+		NEMA
Čajna kuhinja/skladište	ISPITANO	+		NEMA

7. ANALIZA I PROCJENA PRIKUPLJENIH PODATAKA

Prepoznavanje opasnosti je važan dio procjene rizika. Radna grupa za procjenu rizika i imenovane osobe koje sudjeluju u procjeni rizika pojedine organizacijske jedinice trebaju prikupiti informacije o opasnostima i opasnim situacijama vezanim uz pojedino radno mjesto, aktivnosti, opremu i druge elemente radnog procesa i okoliša koji se procjenjuju. Radnici su jedan od najznačajnijih izvora informacija o opasnostima.

Analiza i procjena prikupljenih podataka podrazumijeva:

- Utvrđivanje opasnosti
- Procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora
- Utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje opasnosti, štetnosti te napora¹¹

Tablica 10. Štetnosti¹²

Br	Štetnosti	Štetna situacija	Izloženost	Posljedično oštećenje zdravlja			Primijenjene mjere zaštite	V	P	R	Predložene mjere
				Ozljeda	Profesionalna bolest	Bolest u svezi s radom					
1.	BIOLOŠKE ŠTETNOSTI – zaraženi ljudi	Unos biološke štetnosti prilikom porezotina	Povremeno kod dolaska bolesnih osoba		Kontaktne dermatitis, ispućalost kože		Higijena ruku	V	MŠ	MR	Redovito pranje ruku nakon svake osobe (mušterije) Redovito obavljanje sanitarnih pregleda
<p>¹ Biološke štetnosti-zaraženi ljudi Rizici su prisutni svakodnevno zbog kontakta sa ljudima i nije ih moguće ukloniti već je potrebno redovito održavati higijenu ruku te redovito obavljati sanitarne preglede.</p>											

¹¹ Poslovnik o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

¹² Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

Tablica 11. Napori¹³

Br	NAPORI	Situacija	Izloženost	Posljedično oštećenje zdravlja			Primijenjene mjere zaštite	V	P	R	Predložene mjere
				Ozljeda	Profesionalna bolest	Bolest u svezi s radom					
1.	STATODINAMIČKI NAPORI - statički položaj tijela pri radu-pognut položaj tijela	Poslovi frizera	Svakodnevno			Bolesti sustava za kretanje, bolest kralježnice		MV	SŠ	MR	REDOVITO VJEŽBATI REDOVNO KORISTITI DNEVNI ODMOR
2.	PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI - rukovođenje	Upravljanje obrtom	Svakodnevno			Psihosomatski poremećaji		MV	MŠ	MR	Redovita relaksacija i dnevni odmor

1. Statodinamički napori – statički položaj tijela pri radu-pognut položaj tijela

Opasnosti postoje zbog redovnog frizerskog posla tijekom kojeg radnik većinu radnog vremena provede u stojećem-pognutom položaju tijela. Kako bi se na najmanju mjeru svele moguće bolesti sustava za kretanje i bolesti kralježnice potrebno je povremeno koristiti prekide u radu radi vježbi razgibavanja, te redovnog dnevnog odmora.

2. Psihofiziološki napori - rukovođenje

Opasnost je prisutna konstantno zbog rukovođenja obrtom i nije ju moguće ukloniti, potrebno ju je svesti na najmanju mjeru redovitom relaksacijom i korištenjem dnevnih odmora.

¹³ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

Tablica 12. Opasnosti¹⁴

Br	Opasnost	Opasna situacija	Izloženost	Posljedično oštećenje zdravlja			Primijenjene mjere zaštite	V	P	R	Predložene mjere
				Ozljeda	Profesionalna Bolest	Bolest u svezi s radom					
1.	MEHANIČKE OPASNOSTI – alati-ručni i mehanizirani	Korištenje škara za šišanje, britvica, mašinica za šišanje i brijanje	Svakodnevno	Posjekotine			Poznavanje sigurnih radnih postupaka	V	MŠ	MR	KORIŠTENJE OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA
2.	OPASNOSTI OD PADOVA - na istoj razini	Skliski podovi	Svakodnevno	Lomovi, natučenja, nagnječenja			Obuća s protukliznim potplatom	MV	MŠ	MR	ISPRAVNA OBUĆA
3.	ELEKTRIČNA STRUJA - ostale električne opasnosti	Neispravne priključnice, kabeli	Incidentno	Udar električne struje			Ispravnost električnih instalacija	MV	SŠ	MR	REDOVITA KOTROLA I ISPITIVANJE INSTALACIJA
4.	POŽAR I EKSPLOZIJA – zapaljive tvari	Mogućnost nastanka lokalnog požara	Incidentno	Rane, natučenja, nagnječenja			Održavanje čistoće i uklanjanje zapaljive materije	MV	SŠ	MR	REDOVITO UKLANJANJE SUVIŠNIH ZAPALJIVIH TVARI

¹⁴ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

Opća ocjena primijenjenih i mogućih osnovnih i posebnih mjera zaštite na radu na radnom mjestu:

1 Mehaničke opasnosti – alati-ručni i mehanizirani

Proizlaze iz svakodnevnog korištenja ručnih i mehaniziranih alata-škara za šišanje, britvica za brijanje, mašinica za šišanje i brijanje tijekom obavljanja frizerskih i brijачkih poslova. Rizici su otklonjeni djelomično primjenom osnovnih pravila zaštite na radu, međutim dio opasnost treba otkloniti primjenom posebnih pravila zaštite na radu – osposobljavanje za rad na siguran način.

2 Opasnosti od padova – na istoj razini

Otklonjene su djelomično primjenom osnovnih pravila zaštite na radu. Potrebno je poznavanje sigurnih radnih postupaka i uporaba znakova sigurnosti.

8. PLAN MJERA ZA UKLANJANJE ODNOSNO SMANJIVANJE RAZINE OPASNOSTI, ŠTETNOSTI I NAPORA

Plan mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora sadrži:

- rokove
- ovlaštenike odgovorne za provedbu mjera
- način kontrole nad provedbom mjera

u sljedećim tabelama prikazani su primjeri mjera s izvršiteljima, rokovima i kontrolama izvršenja u frizerskom salonu.¹⁵

Tablica 13. Otklanjanje nedostataka primjene osnovnih pravila

R.br	Opis mjere	Zaduženje	Rok	Kontrola izvršenja
1.	Potrebno je postaviti novi ormarić prve pomoći sa kompletnim propisanim sadržajem.	Poslodavac	Svibanj, 2016.	Poslodavac
2.	Obaviti redovan servis vatrogasnog aparata	Poslodavac	Svibanj, 2016.	Poslodavac

¹⁵ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

Tablica 14. Popis mjera koje treba poduzeti radi osiguranja podataka o postojećem stanju

R.br	Opis mjere	Zaduženje	Rok	Kontrola izvršenja
1.	<p>Poslodavac je dužan voditi evidencije iz zaštite na radu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evidencijski karton o osposobljavanju radnika za rad na siguran način EK-1 - evidencijski karton o radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada EK-2 - evidencijski karton radnika koji su se na radu ozlijedili te o radnicima koji su na radu oboljeli. 	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
2.	<p>Poslodavac je dužan čuvati:</p> <ul style="list-style-type: none"> -tehničku dokumentaciju za objekt ili dio objekta koji koristi -upute o načinu korištenja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima -isprave o obavljenim ispitivanjima -dokaze o ispravnosti instalacije. 	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
3.	<p>Poslodavac je dužan voditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -knjigu nadzora. 	Poslodavac	Trajno	Poslodavac

Tablica 15. Plan ostalih mjera koje treba poduzeti zbog primjene osnovnih pravila zaštite na radu

R.br	Opis mjere	Zaduženje	Rok	Kontrola izvršenja
1.	Održavanje slobodnih putova evakuacije	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
2.	Transportne putove za komunikaciju ljudi i vozila održavati prohodnim.	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
3.	Održavati red i čistoću u radnim i pomoćnim prostorijama, a posebno prostore skladišta.	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
4.	Pregled i ispitivanje električne instalacije.	Poslodavac	U zakonskom roku	Poslodavac
5.	Oštećene kablove, utičnice, sklopke i dr. zamijeniti novim.	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
6.	Redovito pregledavati i ispitivati vatrogasne aparate.	Poslodavac	U zakonskom roku	Poslodavac

Tablica 16. Plan ostalih mjera koje treba poduzeti zbog primjene posebnih pravila zaštite na radu

R.br	Opis mjere	Zaduženje	Rok	Kontrola izvršenja
1.	Osposobljavanje novoprimitljenih i radnika koji nisu osposobljeni za rad na siguran način	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
2.	Sve novoprimitljene i radnike koji nisu osposobiti za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom.	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
3.	Osiguranje osoba za pružanje prve pomoći radnicima na radu na mjestima rada gdje radi istovremeno više od jednog radnika	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
4.	Osiguranje osoba osposobljenih za provođenje mjera evakuacije i spašavanja	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
5.	Pri obavljanju radnih zadataka potrebno je pridržavati se uputa za rad na siguran i propisan način.	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
6.	Primjena propisanih zaštitnih sredstava	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
7.	Postavljanje ploča upozorenja	Poslodavac	Trajno	Poslodavac

Tablica 17. Prijedlog ostalih mjera

R.br	Opis mjere	Zaduženje	Rok	Kontrola izvršenja
1.	Poslodavac je dužan savjetovati se s radnicima i njihovim predstavnicima o mjerama za osiguranje sigurnosti i zdravlja pri radu i o poduzetim mjerama pravovremeno izvještavati.	Poslodavac	Trajno	Poslodavac
2.	Radnika prije početka rada obavijestiti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika vezanih uz obavljanje poslova	Poslodavac	Trajno	Poslodavac

9. DOKUMENTIRANJE PROCJENE RIZIKA U FRIZERSKOM SALONU

Podaci koje poslodavac mora imati:

- Podaci o radnicima (ugovori o radu, podaci iz radne knjižice)
- Podaci o vlasniku (statistički list, registracija društva)
- Podaci o strojevima (inventurna lista, stanje utvrđeno pregledom – isprave)
- Podaci o uvjetima rada (pregledom i mjerenjima)
- Podaci o posebnim uvjetima rada (javne isprave nadležne zdravstvene institucije)
- Podaci o osobnim sredstvima zaštite (evidencije o kupnji i zaduženjima)
- Podaci o ozljedama (prijava o ozljedi na radu)
- Podaci o površinama za rad (tehnička dokumentacija, snimanje stanja)
- Upute za rad (tehnička dokumentacija, snimanje stanja)
- Opasne tvari (snimka stanja, podaci proizvođača)¹⁶

Tablica 18. Dokazi o ispitivanjima električne instalacije, gromobrani, hidranti, vatrodajava, panik rasvjeta, plinske instalacije

Redni Broj	Naziv objekta – prostorije-prostora	Gromobrani	Električne instalacije	Tipkalo za nužno isključenje	Hidranti	Vatrodajava	Panik rasvjeta	Plinske instalacije
1.	Frizerski salon XXX	Ne	Da	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Redni Broj	Naziv objekta – prostorije	Ispitano	Uvjerenje
1.	Frizerski salon XXX	El. instalacija	E-1-111-14-01 od 28.05.2014.
NAPOMENA: Sva ispitivanja zadovoljavaju propisane uvjete			

¹⁶ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

Tablica 19. Dokazi o ispitivanjima radnog okoliša¹⁷

Redni broj	Objekt	Potreba ispitivanja	Uvjerenje
1.	Frizerski salon XXX	T, w, φ , B, O	RO-164-16-01 od 05.05.2016.
NAPOMENA: Sva ispitivanja zadovoljavaju propisane uvjete			

LEGENDA:

T – temperatura

φ - relativna vlaga zraka %

w – brzina strujanja zraka u prostoriji

B – buka u prostoriji dB

O – osvijetljenost

¹⁷ Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.

10.ZAKLJUČAK

Procjena rizika na radnim mjestima važna je ne samo radi ljudskog faktora, već je i način na koji poduzeća postaju uspješnija i održivija. Uz dobru procjenu rizika mnoge ozljede se mogu spriječiti, te tako neće doći do izostanaka s radnog mjesta radi ozljeda na radu. Procjena rizika neizbježna je na svim radnim mjestima te mora biti prilagođena i onim najmanje opasnim situacijama. Nesreće, ozljede na radu i stres uzroci su zbog kojih zaposlenici izostaju sa radnog mjesta ili se smanjuje njihova radna i stvaralačka sposobnost, a procjenom rizika te poduzimanjem odgovarajućih mjera uklanjanja ili smanjivanja opasnosti izbjegavaju se takvi slučajevi na korist radnika i poslodavaca.

11. LITERATURA

- [1] Poslovnik o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.
- [2] Zapisnik o procjeni rizika, ZAŠTITA-INSPEKT d.o.o.
- [3] http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_112_2154.html
- [4] http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_112_2153.html
- [5] http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_03_29_509.html
- [6] <http://zastitanaradu.com.hr/novosti/Osiguravanje-mikroklimatskih-parametara-i-dostatnosti-rasvjete-35>

12. POPIS TABLICA

Tablica 1.	Vjerojatnost rizika.....	3
Tablica 2.	Posljedice (veličina posljedica-štetnosti).....	3
Tablica 3.	Matrica procjene rizika.....	3
Tablica 4.	Opći prikaz po mjestima rada.....	11
Tablica 5.	Radna mjesta i broj radnika na radnom mjestu.....	13
Tablica 6.	Uređenje mjesta rada – Frizerski salon.....	15
Tablica 7.	Oblikovanje mjesta rada.....	17
Tablica 8.	Mjesto rada.....	17
Tablica 9.	Mikroklimatski uvjeti.....	19
Tablica 10.	Štetnosti.....	20
Tablica 11.	Napori.....	21
Tablica 12.	Opasnosti.....	22
Tablica 13.	Otklanjanje nedostataka primjene osnovnih pravila.....	24
Tablica 14.	Popis mjera koje treba poduzeti radi osiguranja podataka o postojećem stanju.....	25
Tablica 15.	Plan ostalih mjera koje treba poduzeti zbog primjene osnovnih pravila zaštite na radu.....	26

Tablica 16. Plan ostalih mjera koje treba poduzeti zbog primjene posebnih pravila zaštite na radu .	26
Tablica 17. Prijedlog ostalih mjera	27
Tablica 18. Dokazi o ispitivanjima električne instalacije, gromobrani, hidranti, vatrodojava, panik rasvjeta, plinske instalacije.....	28
Tablica 19. Dokazi o ispitivanjima radnog okoliša	29